

# Adaptační proces perioperačních sester

Martina Petrásková  
Oddělení centrálních sálů a sterilizace  
FN Hradec Králové



# Úvod

---

- adaptace – reakce na změněné životní podmínky
- adaptabilita - schopnost adaptace
- adaptační proces ve zdravotnictví – proces začlenění nově nastupujícího pracovníka (míra schopnosti se adaptovat závisí na mnoha faktorech – osobnost člověka)

# Adaptační proces na operačním sále

---

- adaptačním procesem je povinen projít každý nově nastupující pracovník
- uvítání nového pracovníka provádí vrchní sestra daného oddělení
- poskytnutí základních informací
- orientační balíček
- předání pracovníka určené sestře školitelce

# Úloha sestry školitelky v AP

---

- uvedení pracovníka do provozu
- seznámení s hierarchií oddělení, jeho zvyklostmi a s ostatními spolupracovníky
- podání informací o zvyklostech oddělení
- informace o plánu adaptačního procesu a co se od nového pracovníka očekává

# Délka adaptačního procesu

---

- u absolventů je obvykle v období 3 – 12 měsíců od nástupu
- u pracovníků, kteří přerušili výkon povolání na dobu delší než 2 roky, nebo přecházejí na jiné pracoviště je délka 2 – 6 měsíců
- délka je závislá na dovednostech a schopnostech konkrétního účastníka AP

# Obsah adaptačního procesu

---

- část všeobecná – BOZP a PO
- část specifická – pro dané pracoviště

# Dvě složky adaptačního procesu

---

- **PRACOVNÍ ADAPTACE**

- osvojení si nové pracovní činnosti
- pracovního režimu
- prohloubení odborných znalostí a získání nových praktických dovedností

- **SOCIÁLNÍ ADAPTACE**

- začlenění pracovníka do struktury sociálních vztahů v rámci pracovní skupiny celé organizace
- vytváření vztahů s novými spolupracovníky
- pochopení stylu a organizace práce

# Faktory ovlivňující průběh AP

---

- práce instrumentářky je velmi specifická, náročná – psychicky a fyzicky
- riziková práce
- celkový průběh AP je závislý na subjektivních předpokladech pracovníka (povaha, míra adaptability)
- objektivních podmínkách práce a prostředí



# Rizikové faktory prostředí na OS

---

- **BIOLOGICKÉ**

- přímý kontakt s krví a tělními tekutinami pacientů – riziko nákazy

- **FYZICKÉ**

- dlouhodobé stání při operacích
- nedostatečný pitný režim
- klimatizace
- nošení RTG zástěr při operaci
- práce na směny (porucha biorytmu)
- škodlivé působení dezinfekčních prostředků na lidský organismus

---

## □ **PSYCHICKÉ A SOCIÁLNÍ**

- velká odpovědnost (morální i právní)
- náročnost na rychlé rozhodování
- nutnost improvizace
- zvládnání různých typů operačních technik
- sociální klima na pracovišti (někdy devalvační chování od ostatních členů týmu – ztráta motivace)

# Plán AP na operačním sále

---

- probíhá formou řízené dokumentace
- přizpůsoben oboru, ve kterém AP probíhá
- na každý měsíc jsou rozepsané činnosti, které musí nový pracovník zvládnout – časový harmonogram AP

# Hodnocení v průběhu AP

---

- provádí se průběžně v celé délce AP
- minimálně 1x týdně pohovor s novým pracovníkem
- nutnost udržování dialogu
- sledování pracovníka:
  - jak zvládá určené pracovní úkoly
  - rozpoznávání silných a slabých stránek
  - sledování sociálního začleňování

# Výhody AP

---

- všechny teoretické znalosti a praktické dovednosti, které musí nově nastupující pracovník zvládnout, jsou kladeny na pracovníka postupně a systematicky
- větší psychická pohoda
- rychlejší průběh AP

# Úskalí AP

---

- přehlcení množstvím informací během krátké doby, které není nový pracovník schopen pojmout
- důležité vytvoření časového harmonogramu AP

# Požadavky na vlastnosti školitele

---

- odborné znalosti a dovednosti v daném oboru
- dlouholetá praxe v oboru
- silná a vyrovnaná osobnost
- schopnost navázat komunikaci s lidmi
- ochota pomoci novému pracovníkovi jak po odborné i lidské stránce
- trpělivost, empatie, umění vysvětlit danou problematiku

# Cíl AP

---

- rychlejší a efektivnější využití nových sester (moderní management)
- snížit na minimum období, kdy sestra nepodává stoprocentní výkon



# Závěr

---

- AP je důležitou součástí profesního růstu zaměstnance
- je součástí kvality a bezpečí poskytované perioperační ošetrovatelské péče
- školitel může výrazně ovlivnit průběh AP nového pracovníka – jeho vztah k práci a motivaci

# Děkuji za pozornost

---

